

Grund af hele vort Retsvæsen, bleven til en Straffemaskine, men har ophørt at være et Menneske. Ethvert Menneske vilde have taget den 15aarige Tjenestepige for sig og have talt lidt i Fortrolighed med hende og faaet Sandheden frem og vilde saa have sagt til hende: Ja, du har vel ikke tænkt, at det gjorde noget, da du gik med derover. Det er vel overhovedet et Spørgsmaal, om det rent juridisk kan betragtes som Hæleri at gaa sammen med en anden til Pantelaaneren, selv om man ved, at det er stjaalne Sager. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det ikke er Hæleri. Jeg har fremdraget dette Eksempel, fordi det viser, at skønt Pressen, særlig den socialdemokratiske Presse, Gang paa Gang fremdrager Ting, der afsløre vort Retsvæsen, Gang paa Gang angriber de Dommere, der vise inhuman Adfærd, gaar der dog stadig saadanne Ting i Svang. Nu kunne vi jo heldigvis snart belave os paa at faa en Retsreform, men dermed vil jo ikke alting være gjort; det gælder alligevel om, at vi faa en saa frisindet, saa moderne, saa human Embedsstand som muligt, og jeg vilde ønske, at Ministeriet ved hele sin Adfærd og ved sin Optræden og ved alle sine Handlinger vil sørge for, at baade Præster og Dommere blive i højere Grad Mennesker, moderne Mennesker. Jeg har nævnt Børnehjemskommissionen for at spørge, hvor vidt den højtærede Justitsminister er kommen i denne Sag. Der trænges sikkert i allerhøjeste Grad til en grundig Reform paa dette Omraade, og det er trist at se, hvor lidt der gøres fra Statens Side, skønt Staten dog kunde gøre en Del ved Tilskud og Støtte til forskellige Institutioner, der tage sig af hjemløse og vanartede Børn. Det er trist at sammenligne den Konto paa Kultusministeriets Budget, der handler om Statens Forhold til Børneopdragelsen, § 21, IV H. med den Konto paa Landbrugsministeriets Budget, der angaar Husdyravlens Fremme. Man skal maaske ikke sammenligne disse to Ting, men det er alligevel sikkert nok, at det gør et trist Indtryk at se, hvor ringe Bevillingerne ere, naar der er Tale om Menneskebørnenes Opdragelse, og hvor rigelige de ere, naar Talen er om Husdyravlen, hvor langsomt man rykker frem for Menneskenes Vedkommende, og hvor voldsomt man springer frem for Husdyrenes Vedkommende, hvor længe man er om at iværksætte en udmærket Kommissionsbetænkning for Børneopdragelsens Vedkommende, og hvor umaadelig hurtigt man er

paa Færde, naar Talen er om at gennemføre en Husdyrkommissionsbetænkning. De ville erindre, at Husdyrkommissionen blev nedsat i 1899, og sidste Foraar blev Kommissionens Forslag gennemført, og dets Virkninger vise sig nu paa Finansloven. Der er paa Landbrugsministeriets Budget foreslået en Sum til Husdyravlens Fremme af 930,300 Kr., altsaa omtrent 1 Mill. Kr. mod 575,000 Kr. i Fjor, altsaa en Stigning paa denne Konto af ca. 350,000 Kr. fra i Fjor til i Aar. Vi ere nu oppe paa omtrent 1 Mill. Kr., men paa Kultusministeriets Budget, hvor der er Tale om Tilskud til Børnehjem og Børneopdragelse, findes der en lille beskedne Sum paa 68,000 Kr. mod 58,000 Kr. i Fjor. Tilskuddet er altsaa forøget; jeg anerkender det og glæder mig derover; det er nogle hundrede Kroner til enkelte Børnehjem og særlig 7,000 Kr. til Plejehjemsforeningernes Fællesudvalg. Men det er dog en alt for ringe og tarvelig Stigning i denne i Forvejen saa ringe og tarvelige Bevilling.

Det var den ene Kommission fra den gamle Tid, hvis Forslag mit Parti gerne saa gennemført. Der er en anden Kommission, hvis Arbejde efter min Mening heller ikke skulde lægges *ad acta*, men fortjente at fremmes, om end i noget forbedret Form. Jeg kan nemlig ikke udtale en saa stærk Tilfredshed med den Kommissions Arbejde, som jeg kunde med Hensyn til Børnehjemskommissionsbetænkningen af 1895. Det er en Kommission, som ogsaa beskæftigede sig med et socialt Onde, om end paa et helt andet Omraade. Jeg tænker her paa den Kommission angaaende en Aktielovgivning, som Indenrigsminister Bramsen nedsatte i Aaret 1900, og som afgav Betænkning Aaret efter, i April 1901. Der er jo ingen Tvivl om, at der trænges til en Lovgivning paa dette Omraade, paa Aktietelskabernes og paa Forsikringsvæsenets Omraade. Ærede Medlemmer ville maaske vide, at Bladet „Social-Demokraten“ det sidste Aar har fremdraget en Række Eksempler paa den Svindel, der foregaar i Aktieverdenen, og hvis den højtærede Indenrigsminister agter at udarbejde Forslag til en Aktielovgivning, vil han i „Social-Demokraten“s Arkiv for det sidste halvandet Aar finde et overordentlig rigt, oplysende og paalideligt Materiale.

Det viser sig, efterhaanden som Aktievæsenet gaar frem — og det gaar jo frem i overordentlig høj Grad, der dannes det ene Aktieselskab efter det andet — at Aktieselskaberne mere og mere blive For-